

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945 november 3

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Csütörtök
II. évf., 240. szám

Közös tömeggyűlésen elsőnek vallottak hitet az egységes munkáspárt mellett

a kolozsvári kommunisták és szociáldemokraták

KOLOZSVAR, november 1. Két hét múlt el azóta, hogy a Kommunista Párt központi bizottsága bukaresti tájékoztató nagygyűlésén a munkásegységfront nagy kérdéseivel foglalkozva a szónokok felvetették az egységes munkáspárt megalakításának a gondolatát. Mint ismeretes, e kezdeményezésre elsőnek a két nagy munkáspárt kolozsvári szervezetének vezetői adtak visszhangot, közösen megszövegezett és aláírt táviratban üdvözölve az egységes munkáspárt eszméjét.

Most ismét a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt kolozsvári szervezetei jelentkeztek elsőnek, hogy a gondolat politikai tette is váljék s a megvalósítás gyakorlati útjára terelődjék. Szerdán délután a városi Színházba közös nagygyűlésre hívták össze párttagjaikat s az imponáns nagygyűlésen a természet zsúfolásig megtöltött hallgatóság előtt felszóltak a két párt szónokai.

A Kommunista Párt részéről Daicovici Konstantin egyetemi tanár lendületes beszédben világította meg a dolgozó néprétegek, a szabadságszerető népek céljainak azonosságát s hangsúlyozta, hogy a tartós világébkét váli-vállítva csakis maguk a népek biztosíthatják.

— E világébké felett — mondotta a többi között — nem függhet többé fenyegetőleg sem Damoklesz kardja, sem az ujkétfü atombomba.

Wolff Sándor, a Szociáldemokrata Párt szónoka logikus sorrendben ismertette a zajló világpolitikai eseményeket, rámutatott a munkáspártok javára alakuló erőviszonyokra és következőképpen kiemelte az egységes munkáspárt megvalósításának a szükségességét. Schweiger Ignác, a Szociáldemokrata Párt román szónoka előadásában a két párt egybeforrásának a lehetőségeiről szólva kiemelte azokat a hibákat is, amelyekkel egyes üzemekben és más kisebb

közösségekben számolni kell. Ezeknek eltüntetésében jelölte meg az eszme valórváltásának előfeltételét.

Végül Jordáky Lajos, a Kommunista Párt szónoka történelmi távlatban világította meg a munkásmozgalmakat, emlékeztetett a spanyol szabadságharcra, melynek során először valósult meg a munkásegységfront, rámutatott az utána bekövetkezett történelmi szakaszok hibáira, tanulságaira, majd hangsúlyozta, hogy a teljes egységet csakis alulról, a széles néprétegek erős, elszánt akaratával lehet felépíteni. Ezt a munkát műhelyről-műhelyre, üzemből-üzemre kell végezni: a két párt dolgozó tagjainak közös erőfeszítéseivel.

A nagy tetszéssel fogadott beszédek után több felszólalás hangzott el a tömeg köréből, valamennyi az egységes munkáspárt gondolata mellett. A nagygyűlés végén bejelentették, hogy e nagyhorderejű kérdésben még további sorozatos vitagyűléseket rendeznek.

Halottak napja

van, halottakra emlékezünk. A házsongárdi temető díborba öltözött fái alatt halovány gyertyalángok lobbanznak, s az ős virágival színesednek a drága hamvakat őrző hantok. Őszben és fenyben és a könnyek kristályos cseppjeinek ragyogásában felejtethetetlen arcképek elevenednek meg, rég elszállt hangok szólítanak a múltból. Szólítanak, kérdeznak és irányítanak.

Apákat és fiakat, szelídarcu édesanyákat, testvéreket és rokonokat ölel magához a föld. Ma, halottak napján, rájuk emlékezünk. Jóságukra, szeretetükre, munkájukra és szenvedéseikre. Az élők, a ma is kiüzdők, harcolók és szenvedők tisztelőivel gondolunk rájuk. A mai halottak napja azonban ennél többre kötelez. Egy hatéves háború pokoli kínjait és szenvedéseit átélte emberiség emlékezik halottaira. Térdig romok között állunk a sok vért látott földön s bizony sokmillió a halottaink száma.

Több mint hat évvel ezelőtt egy örült agy borzalmas irtó hadjáratot indított a szabadságot és békét szerető és akarp emberiség ellen. Se hadjáratban legjobbjaink harcoltak el. A legnagyobb szabad ország, a Szovjetunió, hős fiainak színe-virága vérzett el a Volgától az Alpokig terjedő harcmezőkön, hogy a gonoszság és a rabság alfi felszabadítsa az európai országok megkínzott népeit. Velük együtt áldoztak életüket a többi szabadságszerető népek és nemzetek fiai is. A mai halottak napján elsősorban ezekre a szabadsághősökre emlékezünk. Az ő emlékeit és példaadásukat idézzük magunk elé, hogy a mi mai építő munkánkban s demokrácia politikai harcainkban mellénk álljanak és példaadásukkal bátorítsanak. S ha ebben az emlékezésben könny csillog szemünkön: ezek a könnyek a büszkeség könnyei. A büszkeség könnyei, melyek nemcsak arról beszélnek, hogy az ő áldozatuk nem volt hiábavaló, hanem arról is, hogy ennek az áldozatnak alapján a mi küzdelmünk is eléri, mert el kell érnie célját: a békességet és a teljesebb emberi szolidaritást.

Ezért a békességért és teljesebb emberi megértésért népek és népek között áldozta életét, ha nem is a fronton, a faszta örület áldozatát esett Józsa Béla, az erdélyi munkásság vezére és Nagy József is, a haladó polgárság vértanúja. Mint ahogy ugyanazért halt meg Ártatlanul a fejét fel-felemelgető reakció fegyverétől ez év augusztusában a Dermata-gyár két hős munkása, Kovács Pál és Nagy József testvérünk is. A jövőért, a demokráciáért folytatott harcunkban az ő nevüket írjuk a szabadság szelvénye leendő zászlóinkra.

S ha megdöbbenéssel gondolunk ma azokra a milliókra, akik félrevezetve, a szabadságharcok ellen folytatott háborúban pusztultak el, példájuk csak arra int, hogy minden lépésünket, minden gondolatunkat alapossan meggondoljuk. A mi a gonoszság áldozatait él, szerencsétlenünk, testvéreink s hozzátartozóink, akik idegen földökre kényszerítve élnek, a világban, hírvány nri politikai. Előlt is gyászoljunk ma, akik nem a hősiesség, hanem a kiszolgáltatottság halottai. Mert hiszen lenni annyit jelent, mint a szabadságot harcolni. S akikre ma a világunk elsősorban emlékeztetnie kell a halottak emlékeivel magunkat és önmagunkat gazdagabbá tehetjük, csak a szabadságharc diadaléért esett hősök lehetnek. A fény, amelyet ma szíjalkon az emlékezés felgyújt, túl az enyhe ősz szeiben lebegő gyertyalángon, egyúttal egy tájsebb és boldogabb világ hajnalánál is jelenti.

DAVID GYULA

Nyugdíjat kapnak az elhurcoltak hozzátartozói

Minden üzemből megünneplik az orosz forradalom évfordulóját

KOLOZSVAR, november 1. A Szakszervezeti Tanács október 30-án megtartott titkári értekezletén Jakab Dezső, a CFR-szakszervezet titkára beszámolt bukaresti útjának eredményeiről. Örömmel jelentette, hogy a kereskedelmi és iparvállalatoknak október 31-ikére elrendelt felterjesztéseit a szakszervezetek közbenjárására november 30-ára halasztották el. Sikerült továbbá elérni a nyugdíj folyósítását azok számára is, akiknek a felszabaduláskor férjüket elhurcolták. Ezeknek házassági anyakönyvi kivonattal, két tanuval, állampolgársági okmányokkal és a szolgálat idejét és helyét pontosan meghatározó Szolgálati Táblázattal igazolniuk kell, hogy a nyugdíjra jogosultak. A bukaresti tárgyalás kiemelkedő eredménye az is, hogy visszavettek a vasúthoz hat, 1931-32-ben a szakszervezeti mozga-

lomért elbocsájtott munkást, névszerint: Dobai Gyulát, Ziman Józsefet, Bálint Andrást, Kassa Albertet, Bartha Józsefet és Kovács Istvánt. A többi elbocsájtott munkás visszavétele folyamatban van.

Földes István bejelentette, hogy a vendég-látóipari munkások két órai bérüket leadják a hazatérő foglyok megsegítésére. A Népvédelem javára ugyancsak átadtak 350.000 lej. A munkások ezenkívül a mezőgazdasági munkások megszervezésének alapjára megszavazták havi 20 lej járulékot.

Belovai István, a Bőrös Szakszervezet titkára bejelentette, hogy a néprendőrség támogatására a munkások fejenként egy órabért szavaztak meg. A mezőgazdasági munkások szervezkedésének támogatására a havi 20 lejes hozzájárulást a Dermata-munkások is jóváhagyták. Ugyanezt a havi

megajánlást a Bőrös kisiparban dolgozó munkások is megszavazták. A dermatista munkások ezenkívül a Népvédelem munkájához is hozzájárultak egy-egy órabér felajánlásával. A vörös katonahősök emlékművére, melyet ugyancsak a munkások költségén emeltek fel, közel 9 és félmillió lej gyűlt össze.

Anderkó József az ifjuság nevében kérte, hogy a négyéves tanoncát 3 évre szállítsák le.

Veress Pál tartományi titkár ígéretet tett az ifjuság jogos kívánsága teljesítésének elintézésére, majd felhívta a munkásságot, hogy az orosz forradalommal kapcsolatos november 7-iki emléknapet minden üzemből tartsák meg annál is inkább, mivel a munkásság ennek a napnak köszönheti felszabadulását.

Megkezdődött az Egyesült Nemzetek nevelésügyi értekezlete

Uj szellemnek kell jönnie — hangoztatta Attlee angol miniszterelnök

Londonban csütörtökön délután 3 órakor Attlee angol miniszterelnök nyitotta meg az Egyesült Nemzetek nevelésügyi és kulturális értekezletét, amelyen 35 nemzet kövületei vesznek részt.

Attlee hangoztatta, hogy az új világ kiépítése érdekében egységes arcvonalat kell létrehozni a tudatlanság, az elítélés és a megnevelés ellen. Ugy kell nevelni az ifjuságot, hogy tudása összhangban legyen a világ békéjével. A demokratikus világrend csak az ész és tudás felsőbbrendűségét ismerheti el. Alapvető reformokra van szükség minden téren. Nemcsak a tankönyveket kell átírni, de új szellemre van szükség a kultúrán, művelődésen, mozi- és televízióban. Csak így lehet megvalósítani az új világot, melynek jelszava ez legyen: béke minden kákaratu ember számára.

A News Chronicle ezt írta ma reggeli számában:

— A konferencia nagy előrelépése előmozdítja azt a felfogást, hogy a nemzetek közötti kulturális helye maga a kultúra lépjen. Új történelemre kell tanítani az ifjuságot és ki kell hagyni a tankönyvekből a háborúkról és vérfürdőkről szóló részeket.

A maláji népet nem nyomhatják el többé a nagytőkészek

Batávól érkezett jelentések szerint Surabaya-ban a helyzet tisztázódni kezd. Nagymértékben elősegíti a békés kibontakozást az a megbeszélés, melyet dr. van Mook, Holland-India kormányzója és dr. Soekarno, az indonéziai szabadsárcsök vezetője szerdán este folytatott egymással.

A tárgyalás után, melyen különben az angol katonai parancsnok is részt vett, Soekarno kiáltványt intézett az indonézokhoz s felhívta őket az ellenségeskedések azonnali beállítására. A kiáltvány hangoztatja, hogy az indonézok nem tekintik ellenségnek a szövetséges csapatokat. Soekarno csak azokat a holland gyarmatosítókat és nagytőkészeket tartja ellenségnek, akik az idők szavát meg nem értve, ugyanazokkal a módszerekkel igyekeznek legelni a maláji népet, mint azt a Japánok tették.

Minden jel arra mutat, hogy az indonéz felkelők megfogadják vezetőik felhívását. Sem Szurabayahól, sem Madenlangból nem érkeztek újabb zavargások hírei. Egyedül egy kisebb gúratka helyőrségrel vívtak harcokat, ez azonban lokális jelentőségű.

A holland-indiai események az egész

világ közvéleményét foglalkoztatják s természetesen elsősorban azokat a népeket, melyek hasonló helyzetben vannak. Nagyon figyelme méltó e tekintetben Nehrunak, a közismert hindu szabadságharcosnak a nyilatkozata, aki szerint az indonéz harcok a szabadságért és nem egy újabb faszuszterű küzdelem. E nyilatkozat egyúttal válasz arra az alaptalan és kihívó híresztelésre is, hogy az indonéz szabadságharcosok Japán és német tiszték vezetik. Az ilyen beállítás nyilvánvalóan a reakció agyszüleménye.

Az indonézok nem akarják eltergetni sem az angolokat, sem a hollandokat, de meg akarják semmisíteni azokat az egyes nagytőkészeket, akik gazdasági érdekeikért annyi vérontást követelnek.

A Japán császár milliárdos

A Radar tőlől jelentés szerint MacArthur tábornok utasítására a japán kormány ponton kimutatást készített a császár 616

Szombaton este fél hét órakor a Diákház előadóterében

Török Erzsébet hangvortonye

a Móricz Zsigmond Kollégium internátusa javára.

Jegyek elővételben a Máchas diákszövetkezetben és Mátyás király szülőházában

vagyonáról. A kimutatás szerint a milliárdos vagyona mintegy másfélmilliárd jent tesz ki. Ezenkívül szinte felbecsülhetetlen értéket képviselő porcelánok, arany- és ezüstpérek és ékszerek felett rendelkezik. Ertőrában van továbbá a 14 császári hercegné minden vagyonának. Emellett a császár 29 villát, kávéházát, nagy állati parkját, gyűjteményét, a kimutatás előállításakor Hiroshimamagánpórtárában 300 millió jent találhat

Péntek,
1945. nov. 2.
Kat.: Halottak napjára
Pr.: Achilli
Ortodox:
Acindin
Ks. do: 5706 év
Hárchesvon 26.

H I R E K

A nap két órára
23 perckor 15
óra 26 perckor
nyugszik.
Ahol két órára
3:32
órakor és 13
óra 54 perckor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Kiáltás halottak után

Tisztelegés Halász Gábor, Mikecs László, Szerb Antal és még ötvenmillió emléke előtt, akik véres áldozatul multak ki a vezetett Mars-isten oltárán.

*Be szégyelem, be restelem, hogy élek,
mikor maholnap mindenki halott!
Éjjel-nappal üveg szemmel tekint rám
egy-egy szegény halálba rángatott.
Viszontlátásos nagy testvéri csókok,
asztrál-csókok érintik arcomat,
fizikai nyomot hagyó, hűvöslök,
amilyen csókot csak kísértet ad.
Máskor meg éppen arra riadok fel,
hogy arcomra egy hullá-arc fagyott,
csak könnyeim mossák le onnan ismét,
e tisztító lélek- s véroldatok.
S nagy, gyászos vonulások látogatnak,
testek, melyekre korbács-szál zuhog,
de véresen és zúmarás szakállal
is oly felségesek, oly krisztusok,
hogy görcsösen-fuldokolva kiáltom:
Bárkik vagytok, Holtak, Ti győztetek!
Seregetekbe Toldi-módra vágyom,
Bár köztetek lehetnétek, Köztetek!*

JÉKELY ZOLTÁN

— 1944 —

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NŐBI ZOTTISAGA ma délután 5 órakor megbeszélést tart a Farkas-utcai székházban. A kerületiek felelős női, valamint az összes bizottsági tagok pontosan jelenjenek meg. Tárty: a hazatérő hadifoglyok megsegítésére vasárnap tartandó irodalmi és művészeti előkészületek.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.

KIKNEK ERKEZETT LEVELÜK A ROMÁNIAI VÖRSKERESZT KOLOZSVARI KIRENDELTSÉGEHEZ? A romániai vörskereszt kolozsvári kirendeltségéhez legújabbán a következők részére érkezett levél: Torday György Mócok-utca házszám nélkül, Veress Pál Görögtemplom-utca 22, Appán Gyula Mákó-utca 10, Bitó Györgyné Dermeata-telep „O” épület 3, Galovay Denise Jókai-utca 12, Boross Sándorné Mócok-utca 120, Veress László református lelkész utca és házszám nélkül, Papp Lászlóné Báthori-utca 19, dr. Beier Sándor Akácfa-utca 12, dr. Gyöngyösi Dávid, Eötvös-utca 35, dr. Dóri Ferenc Eszterházi-utca 1, dr. Dobó Antal utca és házszám feltüntetése nélkül, Polonyi István mérnök-igazgató Villamosművek, Orbán Elek állami nyugdíjas tanár Görögtemplom-utca 4, dr. Szombori László Szentegyház-utca 6, dr. Baráth Béla kanonok, kolozsvári apátlébanos, dr. Rajthy Tivadar tanár Petőfi-utca 4, III. emelet, Kamla Magda Izabella-utca 3, Szilágyi Sándor kismester-utca 9, Vargha Lajos Mikó-utca 8, Martin Jánosné Malinovsky-tér 1, öz. Horváth Lajosné Györgyalvi-ut 103, Tókes Péterné Hosszu-utca 21, Nagy György Unió-utca 19, Baló Ferenc Pata 166, Salamón Lajosné Taksony vezér-utca 33, Szabó Domokos Tordai-ut 48, Vaska Dezső kereskedő utca és házszám nélkül, Simon Béla családjának utca és házszám nélkül, Lidár Ottó Dózsa György-utca 2, Baitz Jenőné utca és házszám nélkül, Kacska Márton utca és házszám nélkül, Szénáni Józsefné Pata-utca 4, Harmath Márta, László Miklós, Szőke Lajos, mindhárom utca és házszám nélkül és Hankó Zoltán Jókai-utca 2. A levelek a Romániai Vörskereszt kolozsvári kirendeltségének, Kossuth Lajos-utca 50 sz. alatt vehetők át.

A „**JÓZSA BELA ATHENAËUM**” felhívja a „Szabad Színpad” és működő tanfolyamának összes tagjait, hogy pénteken, november 2-án délután 4 órakor megbeszélésre jöjjenek el az Athenaeum helyiségébe. — A „Józsa Béla Athenaeum” működő csoportja vasárnap, november 4-én délután 4 óral kezdettel műsoros tanácsulát rendez az Athenaeum Jókai-utca 2 szám alatti helyiségében.

A **TEXTIL-ES RUHAZATI-PARI ELLÁTÓ CSOPORT (EKONOMAT)** felhívja azokat a tagjait, akik lisztadagjukat még nem kapták át, hogy november 5-én 1 óráig a Malinovsky-tér 12 szám alatt a lisztadagot felülvételül vegyék át, mert ennek az elvonásuk elővili.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Az időjárásukatató Intézet közli: Derült idő, enyhe szél, a hegyekben helyi eső, a hőmérséklet nem változik.

UJ HELYSÉGBEN A HAZATÉRŐK OTTHONA. A hadifoglyokat segítő intézményekkel és lakossággal közöljük, hogy a Hazatérők Otthona átköltözött az államjogbészárnyán lévő földszintes épületbe, ahol eddig a szovjet állomásozás tartózkodott. Bejárat a repülőhid feljártával szemben. Kérjük, hogy adományát mindenki oda vigye. A vezető bizottság.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK. Az orosz hadifogságból most visszatért Baranya Béla budapesti lakos (VI., Dózsa György-ut 150, I. emelet 142. ajtó) a következők részére hozott üzenetet: Krausz Sándor fodrász Kolozsvár, Csertő-utca 16 és Varga Mózsa Kolozsvár, Kövespad-utca 9 hozzátartozói részére. Mindketten Jasiban vannak fogságban, élnek és egészségesek. Rugs György biharmegyei Bályok községi lakos üzemi feleségének, Pop Vasile marosmegyei Basesiti (utolsó posta Aknasugatag) községi 246 házszám alatti lakos üzemi Roman Johanna nevű feleségének, hogy mindketten élnek, egészségesek. Odesszában vannak hadifogságban, ahonnan közelebből hazatérnek.

* **BOCSANATKERES.** Alulírott Bogdán Dumitru cipész munkás okt. 26-án a Bőripari Szakszervezetben tartott taggyűlésen a kiürítési rendelettel kapcsolatban tett véges kijelentésemert ezonon kérek bocsánatot a bőripari munkásságtól.

* **ELJEGYZÉSI HIR.** Guttman Pirike Szeben és Katz Sándor Kolozsvár jegyzések. Minden külön értesítés helyett.

SZABOTÁZSERT ES A SZENELLÁTÁS AKADALYOZÁSA MIATT LEVALTOTTAK A „PETROSANI” SZENBANYAUZEMEK IGAZGATÓTANÁCSÁT. Bukarestből jelenti a Rador: A „Petrosani” szénbányaművek igazgatótanácsát leváltották. Dr. Simion Oerbu kormánybiztos közölte, hogy miután a bányagazgatóság letárni igyekezett a munkásság lendületét és munkakörüket az ország szénellátása elé pedig akadályokat gördített, elkerülhetetlen volt az igazgatótanács leváltása. A türehtelen állapotnak radikális intézkedéssel vetettek véget.

A DEPORTÁLT DEMOKRATA IFJAK SZERVEZETE

szeretettel vár mindenkit az első, általa rendezett

MŰSORRAL EGYBEKÖTÖTT DDISZ-BÁLRA,

amely szombaton, november 3-án este 9 órakor kezdődik a Redout termében, Unió-utca 21 szám alatt.

Az estély tiszta jövedelmét az árva kiskorú deportált ifjak élelmezésére és otthonaik felépítésére fordítjuk. A DDISZ KULTURBIZOTTSÁGA.

Rendezték a társadalombiztosító pénztár erdélyi nyugdíjasainak helyzetét

Szeptember 1-től visszamenőleg 200 százalékkal emelték fel a betegsegélyzőpénztári nyugdíjakat

BUKAREST, november 1. A Monitorul Oficial tegnapi száma minisztertanácsi naplót közöl, amelynek értelmében az összes társadalombiztosító pénztári nyugdíjakat és a segélyek összegét folyó évi szeptember 1-től visszamenőleg 200 százalékkal felemelték azzal a megszorítással azonban, hogy a már régebben megállapított nyugdíj vagy segélyösszeg nem lehet nagyobb havi 35.000 lejnél, az ujjabban megállapított nyugdíj és segélyösszeg pedig havi 55.000 lejnél. Hasonló arányban emelték a folyó évi szeptember 1-e óta bekövetkezett baleseteknél a kártalanítás összegét is.

A minisztertanácsi napló rendelkezése értelmében a kerületi társadalombiztosító-pénztárak fizetik ki azokat a nyugdíjakat is, amelyeket a felszabadított Erdélyben — annak idején — a magyar társadalombiztosító-pénztár állapított meg és ismert el, kivéve azokat a nyugdíjakat, amelyek jogcime a román társadalombiztosítási törvényben nem szerepel.

A volt magyar társadalombiztosító-pénztár nyugdíjasainak nyugdíját szeptember hónaptól kezdve a következőképpen számítják ki:

A szeptember havi nyugdíj pengő összegét — egy pengő 27 lejjel számítva — lejjel számítják át, majd az így kapott lejjelösszeget 1500 lejjel felemelik. Ezt az emelést egy összegben adják meg a biz-

tosított vagy nyugdíjas összes jogutódai részére.

Az 1945. évi szeptember havi nyugdíjösszeg kiszámításánál mellőzik azt az összeget, amely a bányanyugdíjasoknál az 1500 lejt meghaladja, azoknál a magán-tisztviselőknél, akik a MABI biztosítottjai voltak, azt az összeget, amely az 1200 lejt meghaladja, a rokkantsági, öregségi és baleseti nyugdíjaknál pedig azt az összeget mellőzik, amely a 960 lejt haladja meg. Az 1200, illetve 960 lejt viszont a biztosított vagy nyugdíjas összes jogutódainál egy összegben számítják ki és ezt az összeget hattal szorozzák meg. Az így módon kiszámított nyugdíjösszegek a jövő 1946. évi március 31-ig kerülnek kifejtésre.

A minisztertanácsi napló nem engedélyezi a többféle címen folyósítandó nyugdíj élvezését. Minden biztosított csak egy címen kaphat nyugdíjat, még pedig azt, amelynek összege a legmagasabb.

A felszabadított Erdélyben a nyugdíjak és az egyösszegekben megállapított kártalanítás összegét, valamint a már benyújtott, de még eddig el nem intézett nyugdíj vagy kártalanítási kéréseket — függetlenül a benyújtás időpontjától — a jelen minisztertanácsi napló szellemében veszik felülvizsgálás alá és ténylegesen az ennek alapján megállapított összeg kétharmadát fizetik ki a biztosítottnak.

A **KOLOZSVARI TEHERGÉPKOCSITULAJDONOSOK FIGYELMEBE!** Kolozsvár város polgármesteri hivatalának közellátási hivatala lapunk útján értesíti a tehergépkocsitulajdonosokat, hogy a folyó évi november 4-én, vasárnap a város ellátására kalákát tart. Benzinnél a közellátási hivatal gondoskodik. A közellátási hivatal felhívja a tehergépkocsik tulajdonosait, hogy a kitűzött napon reggel 7 órakor járművelkel jelenkezzenek a város háza előtt.

FELAVATTAK A NÉPVÉDELEM EGYIK KOLOZSVARI OTTHONÁT. A Népvédelem kolozsvári, Csánki Dezső-utca 10. sz. alatt most avatták fel ünnepléses külsőségek és tartalmas műsor keretében. A lelkész felszentelés után dr. Beoski Irén szóolt meleg szavakkal az anyákhoz, felhívta őket az otthon és a Népvédelem támogatására. Pappné rövid, lendületes politikai áttekintése után az otthon kicsinyének bájos műsora következett. A haladás szellemében összeállított műsor a testvéri összefogás, a gyermek román-magyar barátságát rögzítette — a játékban keresztül — a gyermek és a hallgatóság lelkébe. A Bartók-Kodály gyermekdalok szépsége zendült fel hibátlan ritmussal az apróságok ajkairól. A műsor kiemelkedő része Sebestyén bácsi bábsházának előadása volt. Schmidt-né, az otthon tevékeny szervezője kitünő uszonnával fejezte be a felavató ünnepséget.

A **FAIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE** november 4-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Karolina-tér 4 alatt lévő szék-házában rendkívül közgyűlést tart. A napi-rend fontosságára való tekintettel minden tag pontos megjelenését kéri a vezetőség.

NEM KELL KATONAI SZOLGÁLATRA BEVONULNIOK A TEOLÓGIAI HALLGATÓKNAK. Bukaresti tudósítónk jelenti: A vallásügyi minisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy a hadügyminisztérium az összes felekezetek teológiai hallgatói részére, az összes korosztályoknál — beleértve az 1945 évi korosztályt is — további tanulmányi szabadságot engedélyezett. A teológiai hallgatóknak tehát nem kell katonai szolgálatra bevonulniok.

* **HALÁLOZÁS.** Öz. Asztalos Jánosné és testvérei tudatják, hogy szeretett testvérük, Gizuka, meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a temetői kapunál. A gyászoló család.

KÉT-MILLIÓ HEKTAR TERMŐTERÜLET VETETTEK BE. Bukarestből jelenti a Rador: A földművelésügyi minisztériumból beérkezett jelentések szerint az ösz mezőgazdasági munkálatok során eddig 2 millió 100 ezer hektar termőterületet vetettek be. Az előirányzott vetésterület 3 millió hektar. A kedvező időjárás lehetővé teszi, hogy az előirányzott vetésterület maradéktalanul megmunkálják és bevesseék.

UJABB BUZASZALLITMÁNYOK ERKEZTEK ROMANIABA A SZOVJETUNIOBOL. Bukarestből jelenti a Rador: A Szovjetunióból újabb buzaszállitmányok érkeztek Brailába. A „Daniel” teherszállítóhajó 110 vasúti kocsi, a „SDGF” 80 vasúti kocsi, a „Carola” hajó pedig 115 kocsiakomány buzát hozott a Szovjetunióból.

MUNKÁSSZINHAZ-EGYESÜLET TEMESVÁROTT. Temesvári tudósítónk jelenti: A kétkézi és értelmiségi munkások kulturális igényei kielégítésének elősegítésére Temesvárott a szakszervezetek kezdeményezésére megalakult a Munkásszinház Barátainak Egyesülete. Az alakuló gyűlésen résztvettek a politikai és szakmai szervezetek, valamint a közigazgatás és magánvállalatok képviselői. A gyűlésen, amelyet Novacu Valeriu dr. prefektus nyitott meg, tervbe vették egy modern színházterem építését.

A **KOLOZSVARI ORVOSI TESTÜLET ÁTSZERVEZÉSE.** A kolozsvári orvosi testület szervezését kezdeményező bizottság lapunk útján meghívja az összes kolozsvári és kolozsmegyei orvosokat folyó évi november 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Várme-gyháza kistermében megtartandó közgyűlésre, amelyen az orvosi testület átszervezése kerül tárgyalás alá. A kezdeményező bizottság tagjai dr. Ardeleanu Ilés klinikai laboratóriumi főorvos, dr. Bratu Vasile (Népvédelem), dr. Bota Emil (egészségügyi szakszervezet), dr. Doctor Romus CFR kórházi főorvos, dr. Guzman Mildos orvoskamari titkár, dr. Ilea Teodor vármegyei főorvos, dr. Kernbach Mihály egyetemi tanár, az orvosi fakultás dékánja, dr. Poenaru Jeoz társadalombiztosító-pénztári főorvos, dr. Prodán János egészségügyi főfelügyelő, dr. Rancuancu Péter városi főorvos, dr. Rosenthal Jakab (egészségügyi szakszervezet), dr. Stica orvos-ezredes, a VI. hadtest egészségügyi felügyelője, dr. Vasilescu Ikonkai főorvos, idősebb Veress Lajos dr., egyetemi tanár, az orvosi kamara elnöke és dr. Zglinbea társadalombiztosító-pénztári főorvos.

MOZIK MUSORA:

CAPITOL MOZGO: S. O. SJ Sülyedünk! Kísérő műsor. (3, 5, 7, 9).
CORSO MOZGO: Valamit viz a viz. (3, 5, fél 5, fél 7 és fél 9).
MUNKÁS MOZGO: Valamit viz a viz. Kolozsváron először. (3, 5, 7, 9).
ROYAL MOZGO: A nagy áldozat. Himnusz (3, 5, 7, 9).
SELECT MOZGO: Pimpone! Smith. (220 4.45, 7 és 9.15).
URANIA MOZGO: Megkövetett tolok. Amerikai filmdráma. (3, 5, 7 és 9).

Groza Péter kormánya egész Románia területén biztosította a magyar iskoláztatást

Balogh Edgár tanügyi beszámolója a Magyar Népi Szövetség kolozsvári székházában

KOLOZSVAR, november 1. Nagyjelentőségű tanügyi értekezlet zajlott le a Magyar Népi Szövetség Farkas-utcai székházában, ahol Balogh Edgár országos alelnök másfélórás előadásában ismertette az egybegyűlt tanügyi, egyházi és hatósági személyeknek a romániai magyar elemi, közép- és felsőfokú oktatás mai helyzetét.

Országos viszonylatban silterült Groza Péter kormányával karöltve valóra váltanunk — mondotta az előadó — azt a jelzést, hogy minden magyar gyermeknek magyar iskolában a helye. Tanügyi szakembereink minden részletre kiterjedő magyar iskolahálózati tervet készítették s ennek alapján kezdődött most meg Északerdélyben és Dél-erdélyben egyaránt, sőt még Bukarestben is a magyar nyelvű állami és felekezeti oktatás. Az általános tanügyi keretek biztosítása után már csak a becsusztott hibák kisebb-nagyobb százaléka kiküszöbölése van hátra.

Az előadó ezután részletesen ismertette a MNSz ismeretes tanügyi kívánságait, amelyeket Potop Aurél közoktatásiügyi államtitkárnak az elmúlt vasárnap írásban is át-

nyújtott egy küldöttség. Balogh Edgár itt külön kiemelte a tanítók és tanárok sérülmes anyagi helyzetét s a Mezőgazdasági Főiskola ügyét.

Az államképzetben meghuzódó reakciós kllkkek — emelte fel a hangját a szónok — ideig-óráig a törvényesség látszata mellett tartották vissza a magyar tanítók és tanárok bérét, ma azonban, amikor a besorolás már megtörtént, a magyar tanszemélyzetnek ez év április elsejéig visszamenőleg járó 952 millió lej kifizetése semmiféle indokkal nem halasztható tovább.

A Mezőgazdasági Főiskolával kapcsolatban az előadó utalt Potop Aurél államtitkár ama kijelentésére, hogy a demokratikus Románia egyetlen egy magyar iskolát sem szüntet meg, s közölte a hallgatókkal, hogy az egyébként teljes felszereléssel rendelkező magyar mezőgazdasági főiskola érdekében újabb tárgyalások indultak a kormány illetékes ténnyel.

Az előadást számos felszólalás követte. Legelőször Vásárhelyi János református püspök üdvözölte a Groza-kormány demokratikus iskolapolitikájának eddig elért

eredményeit s egyháza nevében a felekezeti iskoláknak az állami iskolákkal való legteljesebb együttműködését ajánlotta fel, külön is méltatván a szakiskolák szükségességét. Az unitárius egyház részéről Úrmósy József a tél gazdasági szakiskolák elárult helyzetét ismertette és a Magyar Népi Szövetség sürgős segítségét kérte.

Nagy feltűnést keltett Ivancsanu Sándor tanár felszólalása. Az értekezlet román vendége a román-magyar tanügyi együttműködés szükségességét fejtegette s a kolozsvári iskolaépületek célszerű elosztására tett új javaslatot.

Okos körültekintéssel — mondotta a felszólaló — nem egy árvaházat, gyógynevelési intézetet és aggmenházat költöztetnének át az elhagyott vidéki kastélyokba s az így felszabadult épületekben tagosan elhelyezhetnék minden középiskolánkat!

Dán István alpolgármester felszólalásában új, demokratikus szellemet kívánt a megnyílt iskoláktól, hangsúlyozván, hogy a múltbeli nemzeti uszítások helyett ma mind a magyar, mind a román iskolákban az együttélő népek békéjét kell hirdetni.

Egyre nagyobb tömegekben sorakozik a munkásság a Magyar Népi Szövetség mögé

KOLOZSVAR, november 1. A Magyar Népi Szövetség a teljes magyar népi egység megteremtésére törekedve, a munkásság felé is kitérte a kezét. A magyar munkásság az utóbbi időben mindinkább szükségét érzi annak, hogy a munkáspártokban kifejtett teljes gazdasági felszabadulásért vívott harca mellett, egységbe tömörülve a magyarság összes társadalmi rétegeivel, nemzetiségi kívánságait is érvényesítse.

Ebben az elgondolásban a kolozsvári munkásság tömegei az utóbbi hetekben mind nagyobb számban keresik fel a Magyar Népi Szövetség hetenkint megtartott munkásgyűléseit.

A hét folyamán a Farkas-utcai székházban megtartott összejövetelen gyűlésen megjelentek a Dermatá, az Acélárugyár, a Bőripari Munkások Szövetkezete, a Tapgyár, a CFR munkások és a Texta kötőde kiküldöttel.

A gyűlést Szepesi Sándor, a MNSz helyi szervezetének munkás alelnöke nyitotta meg. Ismertette a Magyar Népi Szövetség,

nek a kiűritési rendelettel kapcsolatos álláspontját, valamint az állampolgársági kérdésben, a mezőgazdasági főiskola kérdésében, az inkadrálás ügyében és a hóstári földeszek összes sérelmeinek orvoslása érdekében kifejtett munkálkodását. A szónok bejelentette, hogy a MNSz helyi szervezete valamennyi kérdésben memorandumot adott át Luka Lászlónak, az ODA főtitkárának, aki ígéretet tett, hogy Bukarestbe érkezésekor azonnal kormányértekezlet elé terjeszti. Bejelentette, hogy a MNSz helyi szervezete Groza miniszterelnök kolozsvári tartózkodása alatt szóban is feltárta a helyi magyar lakosság összes kérdéseit, így többek között a kolozsvári magyar iskolák és internátusok ügyét is. A miniszterelnök éppen a két nép közötti barátság kimélyítése érdekében alkalmat ad arra is, hogy aki csak akarja, teljesen szabadon meglátogathassa a november folyamán Debrecenben megtartandó nemzetközi vásárt is.

A kiűritési rendelettel foglalkozva Szepesi Sándor ismertette a Munkásegységfront

álláspontját, amely szerint minden spekulánsnak, feketézőnek s politikailag megbízhatatlan és foglalkozás nélküli elemnek azonnal el kell hagyni a várost; ezzel szemben minden becsülletes munkásnak joga van régi lakóhelyéhez.

A hozzászólások során Darózi Károly, az Acélárugyár kiküldötte bejelentette, hogy a gyárból ezidig 95 munkás lépett be a Magyar Népi Szövetségbe.

Lenkei Lajos második kerületi lakos a Dél-erdélyből Észak-erdélybe menekült magyarok érdekében emelt szót.

Kiss Gergely Dermatá-munkás ismertette a Tudor Vladimirescu tisztjeinek a Dermatá-gyárban tett látogatását. Elmondotta, hogy igen bensőséges barátság alakult ki a demokraták tisztjei és a gyár munkásai között.

Killin Erzsébet, Mráz Ferenc, Simó András és Vargha Gyula helyi szervezeti titkár hozzászólásával zárult a gyűlés, amely újabb jele annak, hogy a magyarság dolgozó rétegei mindinkább megtalálják az utat a Magyar Népi Szövetség szervezeteibe.

Kolozsvár kenyérellátását csak drákói szigorral lehet megoldani

KOLOZSVAR, november 1. Megirtuk annakidején, hogy Kolozs megyében a „Plugarul” szövetkezet mellett a „Trifoi” szövetkezet is megbízást kapott a gabonagyűjtésre. A gabonakereskedőkből álló szövetkezet, a hivatalos formások megtörténte után, október 29-én, az elmúlt hétfőn, kiküldte megbízottait a részére kijelölt körzetekbe. A megbízottak Sárnás, Mócs, Mezőszentmikály vidékén, azaz a Mezőségen kezdtek hozzá a munkához.

A négy napos munkáról a „Trifoi” szövetkezet ma tette meg első jelentését. Azt is írhatjuk, hogy: siralmas jelentését. A helyzet az, hogy gabonát, ha nem is nagy mennyiségben, de még mindig lehetne vásárolni. A jelenlegi árak és egyéb sajnálatos körülmények azonban szinte lehetetlenné teszik Kolozsvár kenyér-ellátását.

Mint ismeretes, a megye területén gabonagyűjtéssel tulajdonképpen 3 nagy szerv foglalkozik, a Central de Exploatare, a „Plugarul” szövetkezet és újában a „Trifoi”. Ettől eltekintve azonban, ahogy erről a konkrét jelentések beszámolnak, a mindig szűkölködő Kolozs megyéből most a Mőcvidék részére is nagy mennyiségű gabonát vásárolnak, sőt még gyergyói szekerek és autók is járnak a vármegyét. Ezeken kívül minden nap kinn vannak a kolozsvári ellátási szövetkezetek autói is, amelyek a teljesen kenyértelen üzemi és értelmi munkásság szükségletét igyekeznek fedezni.

A legnagyobb baj az, hogy a hivatalos gyűjtőközponcon kívül senki sem tartja be a maximális árat, hanem ki-ki úgy vásárol, ahogy éppen kap. A tízezer lejből megállapított buza mázsáját 60.000, sőt 80.000 lejjel is megvásárolják, csak éppen kapjanak. A gabonapiacra jelenleg a legteljesebb anarchia uralkodik és az előjelek szerint, ha sürgős hatósági beavatkozás nem történik, ez még csak fokozódik. El lehetünk készülve arra, hogy

ha így folytatódnak a dolgok, rövidesen a kétszáz ezer lejes árat is eléri a buza. A hivatalos gyűjtőszervezetek a fentiekben kívül rendkívül nagy gondot okoz a szállítási kérdés is. A várossal kötött meg egyezés szerint ugyanis a gabona beszállítását a város vállalta. Erre a célra legálább négy tehergépkocsinak kellene állandóan rendelkezésre állania, mert ha a lekötött búzát azonnal el nem szállítják, valamelyik konkurrens fél azonnal magasabb áron megvásárolja és szállítja el.

A gabonakerészekben lényeges nehézséget okoz az is, hogy a gabonabeszolgáltatásra vonatkozó törvény egyik szakasza azt mondja, hogy amennyiben valamelyik termelő a kötelező beszállításnak nem tesz eleget, a beszállítatandó mennyiséget háromszoros áron köteles megfizetni. Mármost, ha számításba vesszük azt, hogy a hivatalos ár 10.000 lej métermázsánként, valamint azt, hogy ugyanazt a búzát feketén akár 80.000 lejjel is el lehet adni, a termelő inkább a fekete eladást választja. Ugy gondolkozik, hogy

ha meg is fizeti a kötelező büntetést, még akkor is jobban jár, mintha hivatalosan áron szolgáltatja be a gabonát.

Mindezekből tehát újolag azt a kolozsvári kenyérellátásról csak erősen centralizált módon és drákói szigorral lehet megoldani. A hatóságok mindent el kell kövessenek, hogy az igaztás a falvakban megszűnjék. A vármegye vezetősége pedig a legszigorubbán ügyeljen fel arra, hogy a vármegye területéről egy szem gabonát se szállítsanak ki se a Mőcvidékre, se Csik megyébe. Végül pedig egyesítsék a beszerző központokat, és pedig olyan formában, hogy ne külön-külön járjanak ki vidékre és vásárolják a gabonát olyan áron, amilyenek csak hozzájutnak, hanem bizzanak meg egyetlen szervezettel és a begyűlt gabonát arányosan osszák el az ellátási központok között. Csakis így lehet halvány remény arra, hogy Kolozsvárnak, ha süken is, de lesz kenyere. Többet hátrahónapi mulasztás után nem igen várhatunk.

Eltávolítják azokat, akik az egyetem épületében jogtalanul laknak

KOLOZSVAR, november 1. A két kolozsvári tudományegyetem egyesített tanácsa október 27-én dr. Groza Péter miniszterelnök elnökletével és Luka László, az Országos Demokrata Árvonal főtitkára, Potop alminiszter, valamint az összes kolozsvári katonai hatóságok képviselőinek jelenlétében ülést tartott.

Groza miniszterelnök az ülésen megvizsgálta azt a kivételesen súlyos helyzetet, amelybe a kolozsvári I. Ferdinánd királyi tudományegyetem személyzetének egy része jutott, akik lakás hiányában kénytelenek voltak a szemináriumokban. az előadótérnökben és az egyetem épületének folyosóján — nehéz körülmények

között — ideiglenesen fedél alá jutni.

Egyéb intézkedések mellett — amelyek Kolozsvár tulzsfoglaltságát megszüntetni célozzák és amelyek jelenleg folyamatban vannak — az egyetemi tanácsok együttes ülésén elhatározták, az egyetem helyiségeiből azonnal eltávolítják azokat, akiknek semmiféle jogcímük nincs az egyetem épületében lakni és akiknek a személyes semmiféle kapcsolatban nincs az egyetemmel.

Az értekezleten egy hónapi határidővel adták a külföldi állampolgárságu családtagok kivételével azokat a külföldieket, akik a külföldi intézmények szerződéses alkalmazottak.

Felhívás a mezőgazdasági pályát választó magyar ifjakhoz!

KOLOZSVAR, november 1. A Magyar Népi Szövetség vezetésével folytatott legutóbbi kolozsvári tárgyalások során Potop nemzetnevelésiügyi államtitkár megerősítette a Groza-kormányt, hogy biztosítja a mezőgazdasági felsőbb oktatás magyar tannyelvű intézményének fennmaradását.

A Magyar Népi Szövetség a mezőgazdasági kultúra emelése és a magyar nép számára feltétlenül szükséges megfelelő számú szakember kiképzése érdekében felhívást fordul a kolozsvári Mezőgazdasági Főiskola magyar hallgatóihoz, valamint azokhoz az érettségizett ifjakhoz — nemre való tekintet nélkül —, akik a mezőgazdasági pályára hivatást éreznek, hogy ezévi november 15-ig nyilvántartásba vételük céljából a MNSz országos központjánál (Kolozsvár, Majális-utca 22), vagy megyei szervezeteinél okmányokkal (régli hallgatóknál levelekönny, új jelentkezőknél érettségi és születési bizonyítvány) feltétlenül jelentkezzenek.

A közel kétfélmillió lelket számláló romániai magyarságnak — melynek háromnegyed része földműves lakosság — életérdeke, hogy ennek a felhívásnak minél több magyar ifju tegyen eleget. Erdeke azonban a magyar ifjuságnak is, hogy ezen a pályán minél nagyobb számban helyezkedjék el, mert a demokratikus földreformmal teremtett új helyzet, valamint mezőgazdaságunk korszerű átépítésének szükségessége a jövőben az eddigieknél sokkal több szakember munkáját követeli meg.

A magyar népbíróság megszüntette az eljárást Makkai Sándor ellen

BUDAPEST, november 1. Annakidején beszámoltunk arról, hogy a Magyar népbíróság egy fasisztaszellemű műve miatt eljárást indított dr. Makkai Sándor debreceni egyetemi tanár, volt erdélyi református püspök ellen. Most érdekes fejleménye van ennek az ügynek. Kovács Kálmán dr. igazságügyi államtitkár magához kérte Makkai Sándor periratát s annak áttanulmányozása után úgy döntött, hogy az eljárást azonnal szüntessék be Makkai ellen.

A SZOVJETUNIO EZER AUTÓBUSZT SZALLIT ROMÁNIAK. Bukaresti tudósítók jelentik: A szovjet-román gazdasági egyezmény alapján a Szovjetunio ezer darab utasszállító autóbust szállít Romániának. A Szovjetunióból érkező autóbuszokkal a CFR vezérigazgatósága országúti utasforgalmat fog lebonyolítani és ezzel lényegesen megkönnyebbül a romániai közlekedés.

MEGALAKULT AZ ADY-GYAR KULTURSZAKOSZTÁLYA. Az Ady-gyár munkásai az elmúlt napokban tartották meg kulturszakosztályuk alakuló közgyűlését. Szőke Endre festőművész vezető beszéde, majd az alapszabályok felolvasása és egyhangú elfogadása után az alábbi vezetőséget választották meg: elnök Lajosfalvi György, ügyvezető titkár Fosztó Sándor, jegyző Imre Tibor, pénztáros Deutsch Tibor, ellenőrök Beneczky Zoltán és Ersek István. Ezenkívül hattagú intézőbizottságot és kilenc tagú bizalmtestületet választottak. Művészeti rendezőnek Dálnoky Istvánt jelölték. Választottak ezenkívül egy háromtagú gazdaság gondnokságot is. A gyűlés jóslakertül ismerkedést esttel ért véget, melyen Farkas Imre a Kommunista Párt nevében mondott lelkesítő beszédet.

FELHÍVÁS!

A Concordia Clubban (Unió-u. 6.) a 110/26—27 munkásszázad péntek este 7 órakor bajtársi találkozókat tart.

Legyetek ott mindnyájan családokkal együtt.

Borotvák, ollók, sziletűpengők foré-ét vállalja
LEBOVITS ERNŐ
mllkőszőrüs és késcs
Széchenyi-tér 29.

A
CONCORDIA CLUB
Unió-utca 6

Értesíti tagjait és vendégeit, hogy

1300 lejjelért
3 fogásos ebéd
állap szerint kapható.

10 napos honorárszettel. Vezérlőca.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

KOMBINÁLT hálók, könyvszekrény, szekrények, székek, vitrin, komód, konyhabutor, antik ebédlőredek stb. kaphatók Kanyarónál, a Kossuth Lajos-utca 14 alatti üzletben. 14421

BÉLYEGGYŰJTEMENY VESZEL. Szent-egyház-utca 1, II. 5. 14419

VADONATUJ favágógép eladó. Nagyboldogasszony-utca 1-3. 14433

1000 kg-os tizedesmérleg eladó. Rákóczi-utca 20. 14436

ÜRES almásládákat és zsákokat veszünk, cukorkás dobozok eladók. Kossuth Lajos-utca 20, Sándornál. 14431

NAGYUZEM fogtechnikai laboratóriumot keres megvételre. Ajánlatok a felszerelés (gépek, eszközök) pontos részletezésével november 10-ig adandók be az üzem igazgatóságához címezve. Cim a kiadóban. F

SIMON és STERN

ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

Széchenyi-tér 35.

Arany- és ezüstszerelés.

ELADÓ galambház, fajgalambok, 12 m² drótháló. Pataki-utca 1. 14427

ELADÓ egy Rex biliárdasztal, egy nagy pinceablak, egy vaskassza, egy vaskoriát. Cim Pázmány-utca 8. 14473

RADIÓ Orion szuper, 6 lámpás eladó. Cim a kiadóhivatalban. 14454

ELADÓ barna csikóbunda köztérre. Ara 500.000 lej. Megtekinthető Fürdő-utca 28 alatt. 14451

PERZSASZÖNYEGET, kristályt, disztárgyat napi áron vásárol „Libertas”, Deák Ferenc-utca 40. 14043

EGY jókarban lévő mély gyermekkosci és egy biliárdasztal eladó. Bánk bán-utca 22, Irizs-telep. 14457

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüstöt, magas áron vesz, óra- és ékszerjavítást vállal Hif Kálmán órás, Kossuth Lajos-utca 34, I. em. 6. ajtó. 14037

ELADÓ olcsón egy kristálydetektoros fülhallgató rádió, két angoranyul kettőreccel, élelemmel, egy divány, egy ágy. Bethlen-utca 2. 14452

EGY jókarban lévő mély gyermekkosci eladó. Szűcs-utca 11, CFR-pavillon. 14458

Gipszmunkásokat

varrott- és textmunkára felvesz
Junger & Comp.
Vágóhid-ter 7.

ELADÓ függönyök egy és két ablakra, kézimunka terítők, szekrénycsikok, tálcakendők, fél garnitúra, fehér ágyhuzat, butorhuzat, 12 személyes porcellán étkezészet, modern, vajszinüre festett kerek asztal, szekrény, toalettasztal tükörrel, díofurniros nagyon szép virágállványok és toalettasztalka tükör nélkül, berámázott olajfestmények, nagyon szép gépipersza 3x4 méter. Deák Ferenc-utca 48, I. em. 5. Reggel 10-ig és délután 4-6-ig. 14457

ELADÓ, alig használt fekete szilbunda, matlaszé pongyola, háromnegyedes angorakabát. Jókai-utca 4, Majthényinál, délelőtti 10-12 között. 14455

ÓCSKA téglá eladó. Horea-ut 88. 14456

ELADÓ bicikli, karikahajós varrógép, Standard-rádió sürgősen. Dózsa György-utca 12, I. 3. 14472

EGY jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Cukorgyár-utca 9. 14474

RADIÓ 4+1 lámpás eladó. Brassai-utca 27. 14475

SZARVASBORKABÁT új, női közép- vagy férfi kistermetre eladó. Széchenyi-tér 19, II. em. 12 és 3 óra között. 14482

JÓKARBAN lévő fehér fűlhaló eladó. Gombos Zoltán-utca 3, utolsó ajtó. 14484

KÉT fotel, hat matrác, egy divány, hegedű, fércipő eladó. Egyetem-utca 1, III. em. 6. ajtó. 14483

FEKETE női télikabát erős termetre eladó. Friedmann, Kossuth Lajos-utca 32. Megtekinthető 10-12-ig. 14480

RADIÓT veszek újabb típusú, nem üzemi-képeket, esetleg lámpa nélkülit. Ajánlatokat az „Erdély” könyvesboltba „Rádió” jellegre. 14447

PATEFON 30 lemezzel olcsón eladó. Hosszu-utca 31, Friedmannál. 14447

ALKALMAZÁST KAPHAT

A DERMATA-nívek pályázatát hirdet fogtechnikai laboratóriumra részére egy fogtechnikai állásra. Pályázhat bármely diplomával rendelkező fogtechnikus írásbeli ajánlattal, mely tartalmazza a képesítés igazolását, eddigi munkája helyét és idejét, s a napi 8 órai munkája díjazására vonatkozó igényt. A pályázatot 1945 november 4-én déli 1 óráig kell beadni a Dermatanívek Igazgatóságához. F

SZABÓSEGÉDET keresek. Bacsoni, Horea-ut 53. 14399

SZÉCHENYI-TÉRI textil és rövidáru sátor keres 5-6 millióval társat. Cim a kiadóban. 14468

ÚGYES varróleányt jó fizetéssel felvesszék. Horea-ut 38. 14466

A KOLOZSVÁRI Izraelita Kórház keres meglőbbi belépésre szakkképzett gondnokot. Jelentkezés és közlelbbi felvilágosítás november 10-ig a kórház igazgatóságánál. 14448

PÁLYAZATI HIRDETÉMÉNY. 150/1945. szám. A déli aut. orth. Izs. hitközség jegyzői állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak minden 21-ik életévét betöltött román állampolgár, aki a román, héber és magyar nyelvet szóban és írásban bírja és középiskolai hitoktatásra való felkészültséggel rendelkezik. Javadalmazás meggyezéses szerint. Akik már hasonló állást betöltöttek, előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatokat 1945. évi november hó 15-ig a fenti hitközség Elnökségének kérjük beküldeni. F

ALKALMAZÁST KERES

HÖLGYFODRASZNÓ állandó vagy kiegészítő állást keres. Cim Budai Nagy Antal-utca 45-47. 14467

GYAPJU- és angorafonást vállalok. Szonydy-utca 38. 14467

FLÁTAL leány elmenne varrodába tanulónak. Cimeket Bernát István Kolozs 543 alá kérés. 14478

INGATLAN-LAKÁS

FIGYELEM! Központban 2x5 szoba komfort olcsón eladó. „Rapid” iroda, Hunyadi-tér 17, II. emelet. Telefon 772. 14476

ELCSERELENEM különbéjartatú belvárosi szobámot konyhas lakással. Cim a kiadóban. 14463

1-2 SZOBÁS lakást keres városi tisztviselő. Cim a kiadóban. 14448

ELADÓ belvárosi ház két- és egyszobás lakásokkal, tehermentes. Telefon 438. 14462

ELADÓ belvárosi ház nagy udvarral, ipari építkezésre vagy telephelynek alkalmas a Szamos mellett. Telefon 438. 14463

OROLNÉLKES modern, kétszobás a belvárosban eladó. Telefon 438. 14464

MŰHELYHELYISÉGET keresek lehetőleg a belvárosban gázvezetékek. Cimeket „Belvárosi” jellegre a kiadóra kérés. 14459

KÜLÖNFÉLEK

FELKEREM azt az örmestert, aki három hete jött haza Oroszországból, hogy ha tud valamit Szakács János bonchidai kereskedő-ről, ugy értesítse feleségét Győri Károlynát, Dózsa György-utca 27. 14456

OLCSÓN szállítunk vasuttol, vidékről, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. 14042

A szombat-vasárnapi labdarugó műsor

KOLOZSVAR, november 1. A labdarugó alkerület szerda esti ülésén végleg kialakult a vasárnapi labdarugó műsor. A városi sporttelepen vasárnap délután 3 órai kezdettel a Victoria az Universitatea ellen játszik barátságos mérkőzést. Előzőleg délután 1 órai kezdettel a Vasas ifjúsági a KKASE ifjúsági ellen játszik ugyancsak barátságos mérkőzést.

A városi kispályán vasárnap délelőtt ket-tős bajnoki mérkőzés lesz: 9 órakor a Kerekdombi MNSz-KKASE, 11 órakor Orion-Acélárugár.

A Vasas-Dermata Haladó Ifjúság bajnoki mérkőzést szombat délután 3 órakor játszik le a városi kispályán.

Désen kettős bajnoki mérkőzés lesz vasárnap: délelőtt 11 órakor a Hegyi vadászok a Schull-kendőgyár ellen, majd délután 3 órakor a Somesul a Rutextil ellen játszik. Az-Ady Besztercere, míg a Locomotiva Egeresre rándul át. Zillahon a Zillahi SC a besztercei Unireával játszik.

Meghalt az OSP jégközi és korcsolyaosztálya

KOLOZSVAR, november 1. Az OSP Farkas-utca 3 alatti helyiségében szerdán tartotta meg alakuló ülését az OSP jégközi és korcsolyaosztálya, melyen a következő vezetőséget választották meg: Jég hoki osztályt: elnök Chetian Onoriu dr., alelnök Butolon D., tagok: Gebefügi József, Telea Jenő, Sängeorgeanu Liviu, Horosch Béla dr., Pintea Ioan, Bartha Béla, titkár Pop I. Vasile. Technikai bizottság: Gebefügi József, Pop I. Vasile és Sängeorgeanu Liviu.

Korcsolyaosztály: elnök dr. Somodi András, alelnök Pál Elemér, tagok: Balás István, Chetian Onoriu dr., Warten-

A KOLOZSVÁRY Vendéglátóipari Munkások Szakszervezete főnöke Kolozsvár lakosságát, hogy aki Kovács János pincérmunkás múltbeli ténykedésével kapcsolatban terhelő adatot tud, zárt levélben értesítse a fenti szervezet purifikáló bizottságát november 15-ig. (Klasm-trom-utca 1.) 14478

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetéseik szavankint 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej. Állást keresőknek szavankint 40 lej, legkisebb apróhirdetés 400 lej. A kiadóra címezve és „Erdély” címen 50 lej betéjjel fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 120, 140 és 160 lej. Szöveg-hirdetés (nyek között) szavankint 120 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 150 lej. Nyilttér szavankint 200 lej.

berg György dr., Kornos László, Sebes József és Pintea Ioan. Titkár Beke Lajos. Technikai bizottság: elnök Somodi András dr., tagok: Horosch Béla dr., Beke Lajos, Pál Elemér, Chetian Onoriu dr., Boldis László és Puskás Aurél.

Sportírado

Dermata—Marosujvár válogatott 2:2 (2:1). Érdekes és változatos mérkőzés. Góllövők: Tóth és Both, illetve Lengyel és Marian II. Marosujvár csapata, mely az ASSU és a Solvay vegyescsapatát képviselte, mindvégig kitünően megállta helyét a Dermata ellen.

Scófia labdarugó válogatott csapata, mely, mint ismeretes, vasárnap 3:2 arányban győzte le Bukarest válogatottját, hétfőn győztesen visszautazott a bolgár fővárosba.

November 11-én Kolozsváron nagy sportnap lesz, Bukarest öklívivó- és birkozó válogatottja fog ezen a napon Erdély fővárosában szerepelni.

Moszkvából jelentik, hogy Tatjana asz-szony a legutóbb megrendezett atlétikai versenyen 14 m. 51 centiméteres dobásával megjavította a női súlydobás világrekordját. A régi világrekordot is ő tartotta, melyet legutóbb Kievből ért el 14 m. 31 centiméteres dobásával.

A KEAC uszázakosztálya felhívja összes tagjait, hogy ma, pénteken délután 6 órakor, az OSP helyiségében tartandó értekezleten jelenjenek meg.

A VASÁKOR TÁNCELUTANJA. A Vasas kerékpáros szakosztálya november 4-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendezi meg az idény első táncdélutánját az egyesület Deák Ferenc-utca 11 alatti helyiségében.

KI TUD RÓLUK?

Dr. Tusa Adám karpaszományos orvosról, aki a 21. határvadász zászlóaljnál szolgált. 1944 szeptember 1-én Maroshévizről adott életjelt magáról és indult autóbusszal Gyergyótólgyes irányába. Ertesítést kér édesanyja, dr. Tusa Gyuláné Kolozsvár, Zrinyi-utca 8 címre.

Jéger Salamon gépkocsiszóról, akit 1944 februárban vittek a frontra Szászfenesről. Utóljára állítólag Németországban látták. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Szamoskői-utca 63 címre.

Szilágyi György karpaszományos tizedesről (született 1924. évben), akit állítólag a pozsonyi fogolytáborból június 3-án hazabocsajtott foglyokat Segesváron át az Oldráliság valamelyik gyűjtőtáborába szállító vonaton látták. Ertesítést kér édesapja, Szilágyi Dezső Kolozsvár, Kemény Zsigmond-utca 6 címre.

Szilágyi Ilonáról, férjezett Baló Tibornéről, akit utóljára Leoben (Ausztria) közelében látták, a Bruck am Mur-i uton csecsemővel a karján. Ertesítést kér Szilágyi Dezső Kolozsvár, Kemény Zsigmond-utca 6 címre.

Iuga István tizedesről, aki a 33. hegyivadász 3. századnál szolgált és tábori postaszámára L. 315 volt. Utóljára 1944 novemberben Tokajnál látták. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Kölkert-utca 89 címre.

Mezei Lajos 25 éves honvédről, aki a 26-os zenevezetnél szolgált és 1944 november hóban állítólag Medgyesen vitték keresztül. Ertesítést kér édesanyja Kolozsvár, Elő-utca 8 címre.

Makó Andrásról, akit 1944 október 13-án Fokszányon keresztül Oroszországba vittek. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Szabadság-tér 24 címre.

Klein Béláról, aki a 110/Vép munkásszázadnál szolgált és utóljára állítólag Mathausenben látták. Ertesítést kér felesége a „Világosság” kiadóhivatalába.

Läger Károly hadnagyról, aki a kolozsvári 26. gyalogvezetnél szolgált és utóljára 1944 szeptember 19-én Egerbegről adott életjelt magáról C. 102 tábori postaszámmal, valamint Läger Jenő szakaszvezetőről, aki a marosvásárhelyi 23-as határvadász pótkeretparancsnokságnál szolgált és 1945 május havában a Szombathely melletti fogolytáborból adott hírt magáról és Kárpis Ernő honvédről, aki Kisilván az I/1. határvadász volt és utóljára 1944 augusztus havában adott életjelt magáról. Ertesítést kér Läger Géza Ferencbánya, utolsó posta Egeres, Kolozs megye címre.

Szöllősi Mihály honvédről, aki utóljára Borgóprundon volt a 22-es kerékpáros határvadászknál. Tábori postaszámára B 521 volt. Ertesítést kér Szöllősi József kereskedő Kolozsvár, Heltni-utca 20 címre.

Figyelem!

Úra megnyitja a

Figyelem!

„PAX”

üveg-, porcellán-, diszműáru- és szőnyegüzlete
Kossuth Lajos-utca 5 szám alatt.

Figyelem!

November 5-én, hétfőn nyílik meg.

„MÁGISA” édesipari üzemenek FALATOZOJA

az árucentrum helyiségében (Kossuth Lajos-utca 5 szám).

Hideg és meleg italok, pástetomok, salátákkülönlegességek, sütemények, italok.

Délelőtti 10 órakor friss zónapörkölt.

FIGYELEM!

A nagyváradi „HEMES” szövetkezet naponta i díjt Negy- varadról luxusautót Budapestre.

„EUROPIA” hirdlapirodában

Jegyek biztosítaták az „EUROPIA” EYEREM-U. 4. Tel. 778

Meghívás.

Értesítjük rajársainkat, hogy a 10/3 kmsz.

bajtársi összejövetelét

1945 november 3-án este 9 órakor tartja meg Nagyváradon a „Sed” cukraszó- és életterem helyiségében.

R-rde őbi ot c g

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal

„Transcolectív”

szállítási vállalatához,

Szabadság-tér 27.

Telefon: 617.